

VÅRA SKOGAR

Medborgarnas ställningstagande för skogarna

Vi medborgare är djupt oroade över de ständigt ökande skogsavverkningarna som pågår i Finland och som allvarligt utarmar våra skogars mångformighet och förorsakar psykiskt illamående. De omfattande kalavverkningarna och därtill hörande markberedning förhindrar försöken att anpassa olika former av skogsanvändning till varandra. Kalhyggena skadar dessutom vattendragen. Vi förhåller oss kritiska till den nuvarande skogspolitiken och vill ha förändringar i planeringen av skogarnas användning. Skogen är mycket mer än bara ett förråd av råvaror; då man koncentrerar sig enbart till att realisera skogens värde i form av pengar, förlorar man andra viktiga resurser som skogen kan erbjuda. Finlands skogspolitik borde inte stöda en näringsverksamhetsmodell som styr utvecklingen mot produktion av kortlivade exportvaror med lågt förädlingsvärde.

Överallt i världen är skogen en nödvändig förutsättning för växters, djurs och människors existens. Finland lever av skogen, inte bara av träden, cellulosan och biomassan – skogarna renar luften och vattnet och producerar syre och bördig mark. Användningen av skogarna har en central betydelse för att uppnå klimatmålen. Finlands skogar ger oss även viktiga utflykts-, motions- och naturupplevelser samt svamp, bär och andra råvaror. En ökad hållbar användning av skogen och ökat skogsskydd innebär stora förändringar i hur skogarna sköts och planeras. Det här är en krävande process, men den måste genomföras, för att vi ska kunna slå vakt om mångformigheten, för att kunna skydda skogarna från olika hot och för att öka allas möjligheter att ta del av det välmående naturen kan ge.

Syftet med ställningstagandet

Syftet med medborgarnas ställningstagande¹ är att förändra skogsskyddet, skogarnas skötsel och skogspolitiken.

¹ Ställningstagandet VÅRA SKOGAR hänvisar till WWF Finlands Vision för skogen/Metsävisio 2025 (<https://wwf.fi/alueet/suomi/suomen-metsat/metsavisio>), Finlands Naturskyddsförbunds målsättningar gällande skogen 2018-2030 (<https://www.sll.fi/mita-me-teemme/metsat/tavoitteemme>), deklARATIONEN (24.3.2017) av 68 forskare om följderna av skogsbruksplanerna i Finland (<http://www.bios.fi/julkilausuma>) samt medborgarinitiativet ”Förpassa kalhyggen till historien” (Avohakkuut historiaan, 17.5.2018) (<http://avohakkuuthistoriaan.fi>).

1) Att skydda naturens biologiska mångfald

Skyddet av ett mångformigt växt- och djurliv bör vara det första kriteriet för allt beslutsfattande. Enligt grundlagens 20 paragraf (11.6.1999/731) bär alla ett ansvar för naturen, dess mångformighet, miljön och kulturarvet.

- Finland bör följa FN:s konvention om biologisk mångfald (SopS 78/1994). Enligt denna bör 17 procent av Finlands mark- och vattenområden skyddas, så att olika naturtyper beaktas.
- Finland bör följa EU:s strategi gällande naturens mångfald (KOM (2011) 244) och statsrådets strategi för den finländska naturens mångfald och dess hållbara utnyttjande 2012–2020.
- METSO -programmets fortsättning och tillräckliga finansiering bör tryggas, för att skogsskyddets målsättningar ska uppnås enligt tidtabellen fram till år 2015.
- De speciellt viktiga naturtypernas skydd bör specifikt tryggas enligt skogslagens (1996/1093) paragraf 10.

2) Förnyelse av skogsvården

- Skogarna och myrarna bör bevaras som kolsänkor. Kontinuitetsskogsbrukets principer bör följas med tyngdpunkt på naturvärdenas bevarande. Ett statligt system som sporrar till en övergång till kontinuitetsskogsbruk bör utvecklas. Utbildningen av skogfackmän bör förnyas.
- Statsstöden för istandsättning av diken, skogsplantering på öppna ytor och skötsel av ungskog bör upphöra.
- Restaurering av myrar bör få ökat stöd.
- Kalhyggen bör tillåtas bara i vissa fall, såsom vid angrepp av rotröta i skogar med endast ett trädslag.
- Hoten mot rödlistade skogsfåglar och andra skogslevande arter bör avvärjas. Avverkningar under fåglarnas häckningstid bör inte tillåtas. De naturligt förekommande lövträdens och den döda vedens andel i skogarna bör ökas.
- Olika aktörers behov och intressen bör beaktas vid planeringen av skogens användning både på statsägd och privat mark. Dialogen mellan skogsägare, olika skogsanvändare och skogsyrkesmän bör stödas i syfte att förhindra splittringen av skogsmarken och öka förtroendet och tilliten för allas bästa.
- Fortstyrelsens samhälleliga förpliktelser bör ändras genom lagstiftning.

Vi inbjuder alla vänner av skogen, medborgare, medborgarorganisationer, skogsfackmän, skogsägare, politiska beslutsfattare och aktörer i ekonomi- och finansvärlden att understöda en hållbar skogspolitik genom att förbinda sig till dessa förnyelser och målsättningar.

Den senaste forskningen

Forskningen har under år 2018 producerat följande bedömningar angående användningen av våra skogar.

- Enligt Finlands klimatpanel måste Finland för att uppfylla Parisavtalet minska utsläppen med 85–100% fram till år 2050. Redan till år 2030 måste utsläppen minska med 44–66% jämfört med nivån år 1990. Det behövs betydande kolsänkor för att målen skall uppnås.² Den internationella klimatpanelens rapport om 1,5-gradersmålet förutsätter en ännu större utsläppsminskning.³
- Enligt uppföljningsrapporten av FN:s klimatavtal eller Finlands landrapport ökar klimatutsläppen till år 2030 om avverkningsmängderna utökas. Enligt forskningsenheten BIOS innebär förminskningen av skogssänkorna att uppnådda utsläppsminskningar på andra områden omintetgörs.⁴
- Enligt klimatpanelen kommer 38–46% av världens biologiska mångfald att gå förlorad under de följande trettio åren.⁵

Underteckning

Å alla deras vägnar som deltog i ställningstagandet 27.10.2018,

Eeva-Stiina Lönnemo
Arbetsgruppen VÅRA SKOGAR inom Suomen kohtuusliike
<http://meidanmetsamme.org>

² <http://www.ilmastopaneeli.fi/news/93/77/Ilmastopaneeli-Suomen-on-kiristettava-paastovahennystavoitteitaan-Pariisin-sopimuksen-toteuttamiseksi/d,News/>

³ <http://www.ilmastopaneeli.fi/news/101/77/Suomen-ilmastopolitiikalle-lisaa-kunnianhimoa-1-5-asteen-tavoitteseen-Suomen-Ilmastopaneelin-seminaari-9-11-2018/d,News/>

⁴ <http://bios.fi/suomen-ilmastopolitiikka-kriisissa/>

⁵ [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Hallituksen_on_kiireesti_toimittava_luon\(47051\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Hallituksen_on_kiireesti_toimittava_luon(47051))